

Кінгфішер, Т.

К41 Чаклунський довідник з оборонного пекарства / Т. Кінгфішер ; пер. з англ. К. Сокульської. — Харків : Жорж, 2025. — 296 с.

ISBN 978-617-8287-40-5

Чотирнадцятирічна Мона — чаклунка. Щоправда, на відміну від магів, які захищають місто, вона не жбурляє вогняні кулі й не прикликає блискавку. Єдине її вміння — керувати тістом та випічкою, а фамільяр дівчини — закваска на ім'я Боб. Магія допомагає їй пекти найкращий хліб і булочки й розважати покупців танцями пряничних чоловічків. Та одного ранку на підлозі кухні юна пекарка знаходить мертву незнайомку — і проблеми починають рости як на дріжджах... Місту загрожує напад ворогів, а його вулицями блукає загадковий вбивця, який полює на чарівників. Таких, як Мона. Тож, можливо, її магичні здібності не такі вже дрібні та неважливі?

УДК 82-312.9

Copyright © 2020 by T. Kingfisher
© ТОВ «Видавництво «Жорж»,
українське видання, 2025
Усі права застережено

ISBN 978-617-8287-40-5

РОЗДІЛ 1

У тітоньчиній пекарні лежала мертва дівчина.

Я перелякано скрикнула й позадкувала — крок, ще один, доки не втлюючися в двері пекарні. Вони майже завжди відчинені, бо великі пічки надто вже пашать задушливим жаром, але була четверта ранку й ще нічого не розігрівалося.

Я одразу зрозуміла, що дівчина мертва. Покійників я бачила небагато (мені лише чотирнадцять, а пекарство — професія з невисоким рівнем смертності), однак та червона рідина, що точилася з-під її голови, певно ж не була малиновою начинкою. А ще дівчина лежала в такій незручній позі, в якій би ніхто не заснув, навіть якби вдерся до пекарні подрімати.

Шлунок мені страшенно перекрутило, наче його схопили й міцно стиснули, тож я прикрила рот обома руками, аби не виблювати. Тут і так є що прибирати без мого вживаного сніданку.

Досі найгіршим, що мені траплялося в пекарні, були пацюки (не судить строго, це бувало рідко; в цьому місті їх неможливо позбутися зовсім, а заклад чистіший за наш годі й шукати), а ще зомбі-жаба, що виповзла з каналу. Бідне звірятко жило нижче за течією від собору, а там часом надто недбало зливають святу воду, й тоді маємо нашість зомбі-жаб,

зомбі-саламандр і хтозна-кого ще. (Найпротівніші — це раки. Жаб можна й мітлою прогнати, а от до зомбі-раків доводиться кликати священника.)

Але краще вже скільки завгодно зомбі-жаб, ніж труп.

«Треба покликати тітоньку Табіту. Вона знатиме, що робити». Не те щоб у її пекарні мертві тіла з'являлися просто-таки регулярно, а все ж вона з тих людей, які завжди знають, що робити. Якщо місто захопить орда кровожерливих кентаврів, які галопуватимуть вулицями й пожиратимуть дітей і котів, тітонька Табіта піде будувати барикади та заряджати арбалети так спокійно, наче робить це двічі на тиждень.

На превеликий жаль, щоб дістатися коридору, який веде на сходи до її кімнати, треба перетнути кухню, тобто проминути труп. Точніше, навіть переступити через нього.

«Ну що ж... Ступні, ви зі мною? Коліна? То як — зможемо?»

Ступні й коліна відрепортували про готовність. Шлаунку план сподобався значно менше. Однією рукою я обхопила себе довкруг талії, а другою міцно затулила рота — раптом шлаунок вирішить збунтуватися.

«Все, рушаємо...»

Я повільно пішла кухнею. Тут я проводила по шість днів на тиждень, часом і по сім, бігала туди-сюди кахляною підлогою, жбурляла тісто на робочі столи, а дека — в духовки. Ходила тут сотні разів на день і ніколи про це не замислювалася. А тепер підлога перетворилася на незнайому й ворожу місцевість з півтора кілометра завдовжки.

І постала дилема. Я не хотіла дивитися на тіло, але якщо цього не зробити — можу на нього, тобто на неї, наступити. Думати про це було просто нестерпно.

Нічого не вдієш. Я глянула вниз.

Ноги мертвої дівчини перегороджували кухню. На них були брудні черевики й розпаровані шкарпетки. Це так сумно.

Тобто те, що вона померла — взагалі сумно, хіба що вона була жахливою людиною, — однак мені чомусь здавалося, що померти в різних шкарпетках — ще сумніше.

Я уявила, як дівчина натягувала їх, навіть не думаючи, що за кілька годин учениця пекарки й новоспечена тісто-чаклунка ступатиме навшпіньки і розглядатиме її шкарпетки.

Мабуть, у цьому була якась мораль, та я не священниця. Колись думала нею стати, але священники не люблять чаклунів, навіть дрібних, чий талант лише допомагати хлібу підходити й не давати солодкому тісту злипатися. Якраз тоді, коли я покинула мрії про священницьку путь, тітонька Табіта взяла мене до пекарні, й мою долю визначив звабливий спів борошна й кулінарного жиру.

Цікаво, а що ж визначило долю цієї бідолашної? Майже все її обличчя затуляло волосся, тому було важко сказати, скільки їй років. (Зблизька я не придивлялася.) Мені здалося, що дівчина юна, може, ненабагато старша за мене. Як вона опинилася мертвою в нашій пекарні? Можна зрозуміти, коли сюди залазить хтось голодний чи змерзлий: тут тепло навіть уночі, бо ми залишаємо великі печі жевріти, і їжі завжди вдосталь, навіть якщо це вчорашня випічка з вітрини. Однак це ж не пояснює, чому дівчина *мертва*.

Я побачила одне її око. Розплющене. І знову відвела погляд.

Може, вона послизнулася й ударилася головою. Тітонька Табіта часто свариться, що одного дня я скручу собі в'язи, бо гасаю кухнею, як очманілий від борошна гончак, але якось це дивно — вломитися в пекарню й бігати по ній.

«Може, її вбили», — зашепотів зрадливий голосочок у моїй голові.

«Ану тихо! Це ж дурня!» — сказала я тому голосочку. Убивства відбуваються у провулках і схожих на них місцях, а не на кухні моєї тітоньки. Та й залишати тіло в пекарні —

дурнуватий вчинок. Місто збудоване на каналах, тут по п'ятдесят мостів на вулицю й щовесни затоплює підвали. Ну хто лишатиме труп у пекарні, якщо його можна скинути в пречудовий канал, до якого від дверей кроків зо двадцять?

Я зачала подих і переступила через щиколотки небіжчиці. Нічого не сталося. Я й не чекала, що щось станеться, та все одно відчула полегшення.

А тоді, дивлячись перед собою, зробила ще два обережні кроки й побігла. Відчинила двері плечем і кинулася сходами нагору з криком: «Тітонько Табіто-о-о-о-о-о! Ходіть швидше!»

Була лише четверта ранку, але пекарі звикли прокидатися о четвертій, і тітонька спала до пів на сьому тільки тому, що останніми місяцями її племінниці нарешті довірили відкривати пекарню. (Це про мене, якщо ви раптом не зрозуміли.) Вона трохи нервувалася, призначаючи мене за старшу, тому я дуже пишалася, що за моїх відкривань не ставалося нічого поганого.

І саме тому почувалася вдвічі винуватішою, бо мертве тіло з'явилося на моїй зміні, хоча моєї провини в цьому не було. Тобто це ж не я її вбила.

«Не мели дурниць, ніхто її не вбивав. То вона послизнулася. Мабуть».

— Тітонько Табіто-о-о-о!

— Боже милосердний, Моно... — пробурмотіла тітонька з-за дверей. — Пожежа чи що?

— Ні, тітонько Табіто, на кухні мертве тіло! — збиралася сказати я, а вийшло щось таке: — Тітонько Тіло! Там Табіта... на кухні... мертва, геть мертва... я... ходіть швидше... вона померла!

Двері на сходовий майданчик різко відчинилися, і в них з'явилася тітонька Табіта в домашній сукні. Ця сукня велика,

рожева й розшита круасанами з крильцями. Така доволі страшкувата. Тітонька й сама велика та рожева, але крилаті круасани навколо неї не пурхають, хіба що вона вбирає цю сукню.

— Померла? — тітонька примружено глянула на мене. — Хто померла?

— Дівчина на кухні!

— На *моїй* кухні?

Тітонька помчала сходами з максимальною швидкістю, я аж позадкувала, бо не хотіла, щоб мене розтоптали. Вона легенько відштовхнула мене вбік, потім бочком пройшла у двері пекарні. Я пішла за нею і боязко визирнула з-за одвірка, чекаючи на вибух.

— Ого, — тітонька Табіта вперла кулак у широке стегно. — А це й справді мертва дівчина. Боже допоможи. *Ого*.

Запала тиша: я витріщалася тітоньці в спину, тітонька витріщалася на мертву дівчину, а мертва дівчина витріщалася у стелю.

— Е-е-е... що ж нам робити? — нарешті спитала я.

Тітонька Табіта опанувала себе.

— Я розбуджу дядька й відправлю по констеблів. А ти роздмухай вогонь і постав деко солодких булочок.

— Булочок? Ми будемо *пекти*?

— Дівчинко, це пекарня, — відрізала тітонька. — Я ще ніколи не зустрічала констебля, що не любив би булочок, а в нас тут скоро кишітиме констеблями. Краще постав два дека, будь молодчинкою.

— Е-е-е, — я збрала себе до купи. — А з іншою випічкою теж починати?

Тітонька насупилася й смикнула себе за нижню губу.

— Ні-і-і... ні, не думаю. Копи щонайменше кілька годин ходитимуть туди-сюди, буде метушня. То ми відкриємося пізніше.

Вона розвернулася й важким кроком рушила витягувати дядька з ліжка.

А я залишилася наодинці з небіжчицею та духовками.

До однієї з них підійти було нескладно; я розворушила під нею вогонь і підклала чурбак. Фокус у тому, щоб підтримувати рівномірний жар, — це перше, чого вчишся. Якщо будуть надто гарячі чи надто холодні ділянки, хліб виїде горбкуватим, а місцями ще й наче приплюснутим.

А от дістатися до іншої духовки, не переступаючи через дівчину, не вдавалося. Я подумала хвилику й прикрила їй обличчя посудним рушником. Від того що я не бачила, як вона втупила око в стелю, чомусь полегшало. Я розпалила другу духовку.

Солодкі булочки — штука проста. Я можу робити їх і уві сні. Часом, о четвертій ранку, на те воно й виходить. Я зсипала до миски сухі інгредієнти й узялася їх розмішувати, дивлячись на крокви, щоб часом не глипнути на мертво тіло. Зблиснули оченята: на мене згори глянула миша й подріботіла кроквами до нірки. (Мати мишей взагалі-то непогано: значить, ми позбулися пацюків. Пацюки вважають мишей за смаколики.)

На стільниці лежали яйця, а в кутку стояв великий керамічний глек із жиром. Я порозбивала яйця і відділила жовтки (ідеально, треба сказати), перевалила все в більшу миску й заходилася збивати.

Невдовзі почула, як відчинилися й зачинилися вхідні двері — це дядько Альберт пішов кликати констеблів. Тітонька Табіта метушилася в крамниці, мабуть, готувалася віднадити першу хвилю покуштів.

Я замислилася, скільки ж констеблів прийде. Для вбивства треба два? Вбивства — це важливо. А фургон з мертвецької приїде? Мусить же, правильно? Ми ж не можемо викинути

мертво тіло разом зі сміттям. Має приїхати фургон, і сусіди подумують, що помер мій дядько (ясна річ, ніхто не подумає, що померла тітонька Табіта: вона ж — як сила природи), і пліткуватимуть, а потім дізнаються, що сталося вбивство...

«Заждіть, коли це я вирішила, що сталося вбивство? Вона ж просто послизнулася, так?»

І тут з'ясувалося, що поміж нерозгляданням небіжчиці й роздумами про констеблів я місила тісто занадто довго. Цього не варто робити: булочки виходять твердуватими. Я потиццала тісто припорошеною борошном рукою і запропонувала йому розхотіти затверднути. Пальці охопило щось типу шипучого лоскотання, й тісто стало липкішим. Воно дуже приязно дослухається до напучувань, якщо правильно попросити. Іноді я забуваю, що інші люди так не вміють.

Я розділила тісто на приблизно однакові кавалочки, посадила їх на дерев'яну лопату й засунула в духовку зі строгим наказом навіть не думати пригоріти. І цього не станеться. Непригоряння — з тих чарів, які мені дуже добре вдаються. Одного препогоного дня я перестаралася, і половина хліба взагалі не пропеклася.

З булочками — все. Я витерла руки об фартух і зачерпнула чашку борошна. Була ще одна справа, яку треба робити за будь-яких обставин, — одне мертво тіло на кухні чи кілька.

Сходи в підвал були слизькими, бо всі тутешні підвали підтоплювало. Дивина, що в нас узагалі ще є ті підвали. Мій батько за життя був будівельником і часто казав, що це тому, що внизу є ще одне місто, й коли рівень води в каналах зростає, люди розбудовуються вгору, тому підлога підвалів — це дахи та стелі старих будинків.

У найтемнішому і найтеплішому куточку підвалу повільно пускало бульки відро. Час від часу котрась лускала, віддаючи вогкий аромат дріжджів.